

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 84

Vydána dne 11. prosince 1964

Cena 60 hal.

OBSAH :

197. Vyhláška ministerstva financí, kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel
Oznámení o vydání obecných právních předpisů
-

197

VYHLÁŠKA

ministerstva financí

ze dne 7. prosince 1964,

kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění
odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel

Ministerstvo financí v dohodě se zúčastněnými ministerstvy stanoví podle § 18 písm. c) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích:

Část první

§ 1

(1) Zákonné pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel se vztahuje na provozovatele a řidiče těchto vozidel. Jako provozovatel motorového vozidla se pro účely této vyhlášky posuzuje i ten, kdo použije motorového vozidla bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, jakož i provozovatel podniku, v němž je motorové vozidlo v opravě.

(2) Motorovým vozidlem se pro účely této vyhlášky rozumí — s výjimkou vozidel kolejových a trolejových — každé vozidlo, jež se může pohybovat vlastní motorickou silou, bez ohledu na to, zda se pro ně vydává technický průkaz motorového vo-

zidla nebo obdobný průkaz vyžadovaný pro motorová vozidla v cizině, či nikoli; za motorová vozidla se považují i přívěsy a návěsy k těmto vozidlům.

(3) Pojištění provozovatelů a řidičů motorových vozidel, která mají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice (dále jen „tuzemská motorová vozidla“), se týká pojistných událostí, k nimž dojde na území Evropy a na mimoevropském území Svazu sovětských socialistických republik; pojištění provozovatelů a řidičů motorových vozidel, která mají trvalé stanoviště v cizině (dále jen „cizozemská motorová vozidla“), se týká pojistných událostí, k nimž dojde na území Československé socialistické republiky.

§ 2

(1) Provozovatel a řidič motorového vozidla (dále jen „pojištěný“) má právo, aby Státní pojiš-

tovna (dále jen „pojišťovna“) za něho nahradila škodu způsobenou provozem motorového vozidla jinému na zdraví nebo usmrcením, jakož i poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci, avšak jen pokud pojištěný za tyto škody ze zákona odpovídá a pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Skutečnost, kterou byla škoda způsobena, je pojistnou událostí.

§ 3

Za škodu způsobenou občanu na klenotech a jiných cennostech, jakož i na věcech umělecké, historické nebo sběratelské ceny je pojišťovna povinna poskytnout plnění nejvýše 5000 Kčs za jednu věc (sbírku) a za škodu na penězích nejvýše 2000 Kčs.

§ 4

(1) Pojišťovna je povinna nahradit za pojištěného náklady obhajoby před soudem I. stupně v trestním řízení vedeném proti pojištěnému v souvislosti s pojistnou událostí; náklady obhajoby před odvolacím soudem je povinna nahradit jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala.

(2) Pojišťovna je povinna nahradit za pojištěného náklady občanskoprávního řízení o náhradě škody, jestliže se zavázala k jejich úhradě nebo jestliže toto řízení bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše plnění pojišťovny. Náklady mimosoudního projednání nároků poškozeného je pojišťovna povinna nahradit za pojištěného jen tehdy, jestliže se k jejich úhradě zavázala.

§ 5

Pojišťovna není povinna nahradit škodu:

- a) pokud za ni pojištěný odpovídá svému manželu nebo příbuzným v řadě přímé anebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti;
- b) na motorovém vozidle, jehož provozem byla způsobena, jakož i na věcech dopravovaných tímto motorovým vozidlem; byla-li však škoda způsobena na věcech, které měly dopravované osoby — s výjimkou osob uvedených pod písm. a) — v době pojistné události na sobě nebo u sebe, je pojišťovna povinna ji nahradit;
- c) způsobenou pracovní činností motorového vozidla jako pracovního stroje.

§ 6

(1) Pojištění se nevztahuje

1. na nároky osob, které mají trvalé bydliště (sídlo) v cizině, byla-li jim způsobena škoda provozem cizozemského motorového vozidla, jímž byly dopravovány,
 2. na nároky československého státu popřípadě československých orgánů a organizací na náhradu nákladů léčebné péče, dávek nemocenského pojištění a dávek důchodového zabezpečení poskytovaných z důvodu škody
- a) uvedené pod č. 1,
 - b) způsobené provozem nezjištěného motorového vozidla (§ 8),
 - c) způsobené pojištěnému.

(2) Ustanovení odstavce 1 č. 2 platí i o nárocích jiných států nebo cizozemských právnických osob, které uhradily uvedené náklady nebo poskytlly uvedené nebo obdobné dávky.

§ 7

Náhradu platí pojišťovna poškozenému; poškozený však nemá, s výjimkou případu uvedeného v § 8, právo na plnění proti pojišťovně. Nesouhlasí-li pojištěný, aby bylo plněno poškozenému, složí pojišťovna plnění do notářské úschovy.

§ 8

(1) Ten, komu byla na území Československé socialistické republiky způsobena škoda provozem nezjištěného motorového vozidla, má přímo proti pojišťovně právo, aby mu tuto škodu nahradila, pokud se dále nestanoví jinak, v témže rozsahu, v jakém by mu ji nahradila, kdyby byla známa osoba, která za škodu odpovídá. Ze škody na věcech je však pojišťovna povinna hradit jen tu její část, která přesahuje 500 Kčs.

(2) Podmínkou vzniku práva podle odstavce 1 je, že orgány Veřejné bezpečnosti nehodu bezprostředně po jejím vzniku zjistily nebo jim byla bez zbytečného odkladu nehoda oznámena; právo však zaniká, nebude-li uplatněno poškozeným u pojišťovny do jednoho roku od pojistné události.

§ 9

Pojišťovna je povinna plnit do 15 dnů po skončeníšetření nároku ke zjištění její povinnosti

plnit, nejpozději však do 15 dnů po tom, kdy s jejím souhlasem nebo s jejím dodatečným schválením byla dohodnuta s poškozeným výše náhrady škody nebo kdy výše náhrady škody byla určena vykonatelným rozhodnutím.

§ 10

(1) Pojišťovna má právo na náhradu částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla, proti tomu pojištěnému, který

- a) způsobil škodu úmyslně nebo ve stavu, kdy jeho schopnost řídit motorové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje,
- b) řídil motorové vozidlo v době pojistné události bez předepsaného řidičského oprávnění,*)
- c) svěřil řízení motorového vozidla osobě, která neměla předepsané řidičské oprávnění,*) nebo osobě, o níž věděl, že její schopnost řídit motorové vozidlo byla snížena po požití alkoholického nápoje,
- d) způsobil škodu motorovým vozidlem, jehož se nesmí podle platných předpisů užívat k provozu na silnicích,
- e) způsobil škodu motorovým vozidlem, jež podle pravomocného rozhodnutí v trestním řízení soudním měl ve své moci protiprávně.

(2) Nastala-li skutečnost uvedená v odstavci 1 písm. a) až d) při plnění úkolů organizace, přísluší pojišťovně právo na náhradu proti organizaci; organizace se vypořádá s odpovědným pracovníkem (občanem) podle příslušných předpisů.

(3) Proti tomu, kdo je v době pojistné události v prodlení s placením pojistného, má pojišťovna právo na náhradu 10 % částek, které vyplatila z důvodu škody způsobené provozem motorového vozidla, nejvýše však na náhradu částky 3000 Kčs. To však neplatí, má-li pojišťovna proti němu právo podle odstavce 1.

§ 11

Pojištěný je povinen poskytnout pojišťovně součinnost, které je třeba ke zjištění důvodu a výše jejího plnění, zejména je povinen bez odkladu písemně oznámit pojišťovně,

- a) že došlo k pojistné události, dát pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu jejích následků a předložit doklady, které si pojišťovna vyžádá;

b) že poškozený uplatnil nárok na náhradu škody, a vyjádřit se pojišťovně k požadované náhradě;

- c) že v souvislosti s pojistnou událostí bylo zahájeno trestní řízení, popřípadě že poškozený uplatňuje nárok na náhradu škody u orgánu příslušného o něm rozhodnout.

§ 12

Pokud pojišťovna nahradila za pojištěného škodu, přechází na ni právo pojištěného na náhradu škody, které mu v souvislosti s jeho odpovědností za škodu vzniklo proti jinému. Přešlo-li na pojišťovnu právo na náhradu škody proti občanovi, platí při jeho uplatňování ustanovení § 382 věty druhé občanského zákoníku.

§ 13

(1) Má-li pojištěný vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky nebo na snížení důchodu či na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojišťovnu, pokud za pojištěného tuto částku zaplatila nebo za něho vyplácí důchod.

(2) Na pojišťovnu přechází též právo pojištěného na úhradu těch nákladů řízení o náhradě škody, které pojištěnému byly přiznány proti odpůrci, pokud je pojišťovna za pojištěného zaplatila.

Pojistné u tuzemských motorových vozidel

§ 14

(1) Jde-li o tuzemská motorová vozidla, vzniká povinnost platit pojistné přidělením státní poznávací značky a trvá, dokud ji má vozidlo přiděleno. U motorových vozidel, pro něž se státní poznávací značka nepřiděluje (dále jen „motorové vozidlo bez poznávací značky“), vzniká povinnost platit pojistné dnem, kdy vozidlo bylo poprvé uvedeno do provozu, a trvá do zániku vozidla; přitom platí, že nabytím vozidla je vozidlo uvedeno do provozu.

(2) Vydáním cestovního dokladu opravňujícího k cestě na ostatní území Evropy nebo na mimo-evropské území Svazu sovětských socialistických republik, která má být uskutečněna motorovým vozidlem, vzniká povinnost zaplatit příplatek k pojistnému.

*) Vyhláška ministerstva vnitra č. 87/1984 Sb., o řidičských průkazech.

§ 15

(1) Povinnost platit pojistné má ten, kdo je ka-
dní 1. ledna, popřípadě 1. července zapsán v tech-
nickém průkazu motorového vozidla jako držitel to-
hoto vozidla. Jde-li o motorové vozidlo, pro něž se
technický průkaz motorového vozidla nevydává, má
povinnost platit pojistné ten, kdo má toto vozidlo
ke dni 1. ledna, popřípadě 1. července ve vlastnictví
(ve správě).

(2) U motorových vozidel poprvé uváděných do
provozu má povinnost platit pojistné ten, kdo je
zapsán při prvním přidělení státní poznávací znač-
ky, a jde-li o motorové vozidlo bez poznávací znač-
ky, ten, kdo tohoto vozidla nabyl.

§ 16

(1) U motocyklů a jiných motorových vozidel
s motocyklovým motorem (včetně motorových tří-
kolek*) je pojistné splatné najednou nejpozději
do 1. března, u ostatních motorových vozidel ve
dvou stejných pololetních splátkách do 1. března
a do 1. září.

(2) Vznikla-li povinnost platit pojistné v běž-
ném roce, platí se pojistné za dobu od prvního dne
měsíce, v němž povinnost platit pojistné vznikla.
V takovém případě je při přidělení státní poznávací
značky a u motorových vozidel bez poznávací znač-
ky v den, kdy vozidlo bylo poprvé uvedeno do pro-
vozu, splatná:

- a) u motocyklů a jiných motorových vozidel s mo-
tocyklovým motorem (včetně motorových tří-
kolek) poměrná část pojistného do konce ka-
lendářního roku,
- b) u ostatních motorových vozidel poměrná část
pololetní splátky pojistného.

(3) Platí-li se pojistné poměrnou částkou (od-
stavce 2), zaokrouhuje se toto pojistné na celé ko-
runy dolů.

(4) Příplatek k pojistnému (§ 14 odst. 2) je
u všech druhů motorových vozidel splatný nejpoz-
ději při výjezdu vozidla z území Československé so-
cialistické republiky.

§ 17

(1) Dojde-li po 31. prosinci, avšak před 1. břez-
nem následujícího roku ke změně v osobě zapsané-
ho držitele motorového vozidla nebo ke změně
v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez pozná-
vací značky ve vlastnictví (ve správě), je nejpoz-

ději při zápisu změny držitele motorového vozidla
nebo při převzetí motorového vozidla bez poznávací
značky splatné:

- a) u motocyklů a jiných motorových vozidel s mo-
tocyklovým motorem (včetně motorových tří-
kolek) pojistné na celý rok,
- b) u ostatních motorových vozidel první splátka
pojistného (polovina roční sazby).

(2) Dojde-li ke změně v osobě zapsaného
držitele motorového vozidla uvedeného v odstavci
1 písmeno b) po 30. červnu, avšak před 1. zářím, je
nejpozději při zápisu této změny splatná druhá
splátka pojistného (polovina roční sazby); dojde-li
v této době ke změně u motorového vozidla bez po-
znávací značky, je tato splátka splatná při převzetí
vozidla.

(3) Za dlužné pojistné ručí všechny další osoby,
na které bylo převedeno motorové vozidlo po splat-
nosti pojistného.

§ 18

(1) Zaplacené pojistné se s výjimkou případu
uvedeného v odstavci 2 nevrací. Při změně zapsa-
ného držitele motorového vozidla není nový držitel
povinen platit pojistné za zbytek období, za něž se
pojistné platí, prokáže-li, že pojistné je zapláceno
především držitelem; totéž platí, dojde-li ke změně
v osobě toho, kdo má motorové vozidlo bez pozná-
vací značky ve vlastnictví (ve správě).

(2) Dojde-li během období, za něž se platí po-
jistné (splátka pojistného), k zániku motorového
vozidla, vrátí se na žádost toho, kdo pojistné za-
platil, částka odpovídající poměrné části pojistného
(splátky pojistného) za celé měsíce chybějící do
ukončení období.

(3) Je-li občan rozhodnutím učiněným podle
§ 14 č. 2 písmeno b) a c) zákona č. 98/1964 Sb.,
o dani z motorových vozidel, osvobozen od daně
z motorových vozidel, je na stejnou dobu a ve stej-
ném rozsahu osvobozen od placení pojistného.

§ 19

(1) Nebude-li pojistné nebo splátka zaplácena
včas (§ 16 a 17), je ten, kdo je povinen pojistné
platit, povinen zaplatit poplatek z prodlení ve výši
10 % roční sazby pojistného za každý i započatý
měsíc prodlení, nejméně však ve výši 10 Kčs.

* U motocyklovým motorem se rozumí motor popsaný v § 4 odst. 1 vyhlášky č. 99/1964 Sb., kterou se provádí zákon
o dani z motorových vozidel.

(2) Poplatek z prodlení se zaokrouhluje na celé koruny dolů; je splatný nejpozději do 15 dnů po vyrozumění toho, kdo je povinen platit pojistné.

§ 20

(1) Kdo je povinen platit pojistné, je povinen si je sám vypočítat a bez vyzvání je včas zaplatit. U motorových vozidel, která podléhají dani z motorových vozidel, platí se pojistné spolu s daní.

(2) Pojistné se platí poštovními poukázkami na účet inspektorátu Státní pojišťovny, v jehož obvodu je motorové vozidlo přihlášeno v evidenci dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti, popřípadě v jehož obvodu je bydliště (sídlo) vlastníka; jde-li o motorové vozidlo bez poznávací značky. Socialistické organizace mohou platit pojistné u motorových vozidel nepodléhajících dani z motorových vozidel souhrnnou částkou s uvedením její specifikace, a to i převodním příkazem.

§ 21

(1) Socialistické organizace se mohou s pojišťovnou dohodnout, že u všech druhů motorových vozidel nepodléhajících dani z motorových vozidel nebo od daně osvobozených budou platit pojistné najednou za celý rok nejpozději do 1. března, a to podle stavu vozidel (§ 15 odst. 1) ke dni 1. ledna. Pojišťovna i organizace mohou dohodu kdykoli vypovědět; účinky vypovědi týkají se placení pojistného v roce následujícím po vypovědi.

(2) Československé rozpočtové organizace nejsou povinny platit pojistné podle § 14—20 této vyhlášky. Ministerstvo financí odvede na účet pojišťovny částku, kterou určí jako pojistné za pojištění těchto organizací.

(3) Převede-li se motorové vozidlo z organizace uvedené v odstavci 2 na jiného, vzniká povinnost zaplatit pojistné podle § 16 odst. 2.

Pojistné u cizozemských motorových vozidel

§ 22

(1) Jde-li o cizozemská motorová vozidla, vzniká povinnost platit pojistné, pokud se dále nestanoví jinak, dnem vstupu těchto vozidel na území Československé socialistické republiky a trvá po dobu jejich pobytu na tomto území.

(2) Povinnost uvedenou v odstavci 1 má každý, kdo při vstupu na území Československé socialistické republiky má cizozemské motorové vozidlo ve skutečné moci.

(3) Pojistné je splatné při vstupu cizozemského motorového vozidla na území Československé socialistické republiky. Při prodloužení doby pobytu na území Československé socialistické republiky je prvního dne prodloužené doby pobytu splatné pojistné za tuto dobu. Nebylo-li pojistné zapláceno, vybere je orgán odbavující vozidlo při výjezdu z území Československé socialistické republiky a odvede je na účet územně příslušného inspektorátu Státní pojišťovny.

§ 23

(1) Ustanovení § 22 neplatí pro osoby, které prokážou při vstupu cizozemského motorového vozidla na území Československé socialistické republiky, že cizozemská pojišťovna, u které je pojištěna odpovědnost za škody způsobené provozem tohoto vozidla, zmocnila Státní pojišťovnu, aby v rozsahu stanoveném touto vyhláškou nahradila škody způsobené provozem motorového vozidla během pobytu v Československé socialistické republice.

(2) Při prodloužení doby pobytu cizozemského motorového vozidla na území Československé socialistické republiky nad dobu, po níž trvá zmocnění podle odstavce 1, vzniká prvním dnem této prodloužené doby osobám uvedeným v odstavci 1 povinnost zaplatit pojistné za dobu prodlouženého pobytu na území Československé socialistické republiky. Nebylo-li pojistné zapláceno, vybere je orgán odbavující vozidlo při výjezdu z Československé socialistické republiky a odvede je na účet územně příslušného inspektorátu Státní pojišťovny.

Pojistné u motorových vozidel se zvláštní státní poznávací značkou

§ 24

Povinnost platit pojistné má také ten, komu byla přidělena zvláštní státní poznávací značka, ledaže tato značka byla přidělena jen pro převoz dosud neevidovaného motorového vozidla k držiteli. Pojistné se platí podle počtu přidělených zvláštních státních poznávacích značek a doby, na kterou byly přiděleny, a je splatné prvního dne této doby. Přidělují-li se zvláštní státní poznávací značky na dobu neurčitou, platí se pojistné podle počtu značek přidělených ke dni 1. ledna kalendářního roku a je téhož dne splatné. Při prodloužení v placení pojistného platí ustanovení § 19 obdobně.

Část druhá

§ 25

Sazby pojistného

10. motorové vozidlo se zvláštní státní poznávací značkou

Sazba uvedená v bodech 1 až 9 podle druhu motorového vozidla, pro který byla zvláštní státní poznávací značka vydána.

Roční pojistné Kčs

1. Motorový a jiné motorové vozidlo s motocyklovým motorem [včetně tříkolky] s obsahem válců do 50 ccm včetně 38,—
nad 50 ccm do 100 ccm včetně 24,—
nad 100 ccm 48,—

2. osobní automobil s obsahem válců do 500 ccm včetně 60,—

3. osobní automobil s obsahem válců nad 500 ccm, dodávkový, sanitní a pohřební automobil 144,—

4. osobní autoraxi nebo osobní automobil půjčovny motorových vozidel určený k půjčování 216,—

5. nákladní automobil
— o nosnosti do 1000 kg včetně 216,—
— o nosnosti nad 1000 kg 300,—

6. tažný automobil, motorový pojezdový pracovní stroj se státní poznávací značkou, speciální motorové vozidlo 300,—

7. traktor, motorový pojezdový pracovní stroj bez státní poznávací značky 54,—

8. motorový dopravní vozík 24,—

9. autobus, autokar nebo jiné motorové vozidlo určené pro dopravu více než 8 osob mimo řidiče
— do 24 osob mimo řidiče 360,—
— nad 24 osob mimo řidiče 600,—

B. Příplatek k pojistnému podle § 14 odst. 2

Kčs

20,—

(bez ohledu na délku doby pobytu v cizině v jednom kalendářním roce

C. Cizozemská motorová vozidla za pobytu na území Československé socialistické republiky

Pojistné za každý (1 započatý) měsíc doby pobytu

1. motocykl, motorové kolo 20,—
2. osobní automobil, traktor 50,—
3. autobus, nákladní automobil 180,—

D. Přívěsy a návěsy k motorovým vozidlům

Pojistné je zahrnuto v pojistném u motorových vozidel uvedených pod písm. A—C a zvlášť se neplatí.

Část třetí

Ustanovení společná a závěrečná

§ 26

[1] Řidič motorového vozidla je povinen mít s sebou při jízdě doklad o zaplacení posledního splatného pojistného nebo doklad o osvobození od placení pojistného a předložit jej na vyzvání kontrolnímu orgánu; to neplatí pro řidiče motorových vozidel socialistických organizací.

[2] Dokladem o zaplacení pojistného je zejména podací lístek poštovní poukázky nebo písemné po-

tvzení vystavené na požádání Inspektorátem Státní pojišťovny.

§ 27

Orgány Veřejné bezpečnosti jsou povinny při kontrole silničního provozu, při přihlašování vozidel do evidence, jakož i při všech ostatních příležitostech zjišťovat, zda pojistné bylo řádně a včas zapláceno, či nikoli, a zjištěné závady oznamovat neprodleně příslušnému inspektorátu Státní pojišťovny.

§ 28

Od uplatnění svého práva uvedeného v § 10 a v § 19 pojišťovna upustí zčásti nebo zcela, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele.

§ 29

Pojistné za pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, která mají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice a byla v provozu již v roce 1964, zaplatí se na rok 1965, nejde-li o motorová vozidla socialistických organizací, v této výši:

- a) u motocyklů a jiných motorových vozidel s motocyklovým motorem (včetně motorových tříkolek) deset dvanáctin ročního pojistného,

- b) u ostatních motorových vozidel čtyřt dvanáctiny ročního pojistného na první pololetní splátku a celá druhá splátka.

§ 30

Pokud není v této vyhlášce pojištění upraveno jinak, platí pro ně přiměřeně příslušná ustanovení občanského zákoníku o smluvním pojištění; jde-li o pojištění socialistických organizací, platí pro ně tato ustanovení v rozsahu stanoveném hospodářským zákoníkem.

§ 31

Zrušuje se vyhláška ministerstva financí č. 38/1957 Ú. l., o provádění pojištění zákonné odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

§ 32

[¹] Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1965 s výjimkou ustanovení § 25 oddíl A č. 9.

[²] Ustanovení § 25 oddíl A č. 9 nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1966; do té doby platí pro placení pojistného u vozidel uvedených v tomto ustanovení (autobus, autokar nebo jiné motorové vozidlo určené pro dopravu více než 8 osob mimo řidiče) dosavadní roční sazba pojistného ve výši 324 Kčs.

Ministr:

Dvořák v. r.

